

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci **žalobce: R. Š.**, zast. Mgr. Dagmar Beníkovou, advokátkou se sídlem Legionářská 3, Olomouc, proti **žalovanému: Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2013, č. j. KUOK 79715/2013, sp. zn. KUOK/65281/2013/ODSH-SD/310, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2014, č. j. 22 A 76/2013 - 38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Prostějova, odboru občanských záležitostí - přestupkového oddělení (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 3. 4. 2013 (správně 13. 5. 2013), č. j. PVMU 59057/2013 16a, sp. zn. OoZ2 2467/2012 Kas, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 16. 7. 2013, č. j. PVMU 86725/2013 16a, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 a písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, podle § 23 odst. 1 písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších

předpisů. Za spáchaný přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 9 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců. Originál rozhodnutí ve spise měl tři listy a šest stran. Doručení rozhodnutí bylo vykázáno doručenkou, na které žalobce potvrdil převzetí zásilky dne 27. 5. 2013.

[2] Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně napadl žalobce odvoláním, které podal k poštovní přepravě dne 15. 7. 2013. V něm mimo jiné uvedl, že mu shora popsané rozhodnutí bylo doručeno v počtu dvou listů, str. 1 – 4, a že tomuto dokumentu nerozuměl ani on, ani jeho nadřízený p. Pochyla, za jehož přítomnosti předmětnou zásilku otevíral. Odvolání později doplnil, a to přípisem ze dne 31. 7. 2013. Znovu zdůraznil, že mu rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nebylo doručeno kompletní a že zřejmě chyběla strana s razítkem, podpisem oprávněné úřední osoby a poučením. Proto dle žalobce byly splněny podmínky pro užití § 83 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), lhůta pro odvolání činila 90 dnů a byla zachována. Odvolání je nutno považovat za včasné.

[3] Vzhledem k tomu, že dle § 83 odst. 1 správního řádu standardní odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí (a v této lhůtě odvolání zjevně podáno nebylo), žalovaný se nejprve musel zabývat shora uvedeným tvrzením žalobce. Za účelem posouzení včasnosti odvolání nařídil na den 5. 9. 2013 ústní jednání, kde po výpovědi žalobce provedl výslech svědků Bc. J. K. (ve věci vedené před správním orgánem prvního stupně oprávněné úřední osoby), M. S. (administrativní pracovnice správního orgánu prvního stupně) a Jana Pochyly (ředitele společnosti Moravská doprava s.r.o., kde byl žalobce zaměstnán, a současně přímého nadřízeného žalobce). Svědek Bc. J. K. při ústním jednání předložil tři listy z programu spisové služby GINIS, dokumentující historii práce s předmětným rozhodnutím.

[4] Provedené důkazy žalovaný vyhodnotil a poté odvolání zamítl pro opožděnost, a to rozhodnutím citovaným v záhlaví tohoto rozsudku. V odůvodnění uvedl, že dle výpovědi žalobce a svědka Jana Pochyly bylo rozhodnutí doručeno v počtu dvou listů a čtyř stran, oproti tomu svědci Bc. J. K. a M. S. vypověděli, že rozhodnutí bylo odesláno kompletní, tj. v rozsahu tří listů a šesti stran. Tyto údaje byly uvedeny i ve výpise z programu GINIS. Žalovaný konstatoval, že na obsah výpovědi Jana Pochyly nelze nahlížet jako na zcela nezájatý a nestranný, neboť svědek je přímým nadřízeným žalobce a sám připustil, že se jednalo o sledovaný případ, který se týkal společnosti a o němž chtěl být informován. Ve výpovědi žalobce a Jana Pochyly navíc žalovaný identifikoval rozpor, i proto ve světle provedených důkazů jejich tvrzení neuvěřil.

[5] Nad rámec výše uvedeného se žalovaný zabýval chováním žalobce poté, co mu bylo doručeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Žalobce totiž připustil vědomost o tom, že součástí každého rozhodnutí je poučení o opravném prostředku a odvolací lhůta je 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Uvedl také, že Jan Pochyla mu doporučil, aby kontaktoval správní orgán prvního stupně pro vysvětlení věci. Přesto však v zájmu ochrany svých práv žalobce tento správní orgán nekontaktoval, ani nepodal blanketní odvolání, naopak zůstal zcela nečinným až do okamžiku výzvy k odevzdání řidičského průkazu.

[6] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který žalobu zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví. Soud nejprve uvedl, že v případě

pokračování

žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost byl v mezích žalobních bodů oprávněn zkoumat pouze to, zda se skutečně jednalo o opožděné odvolání a zda žalobce byl zkrácen na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu. Až pokud by rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost bylo zrušeno, dosáhl by žalobce věcného přezkoumání včetně posouzení námitek týkajících se vad řízení předcházejícího vydání rozhodnutí.

[7] Následně krajský soud shrnul, že mezi žalobcem a žalovaným není sporu o okamžiku doručení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tedy o počátku běhu lhůty pro odvolání, ale o její délce, neboť žalobce tvrdil doručení rozhodnutí bez poučení, žalovaný opak. Neshodovali se tedy v tom, zda byly splněny podmínky pro aplikaci § 83 odst. 2 správního řádu, dle kterého by odvolací lhůta činila 90 dnů a odvolání by bylo podáno jako včasné.

[8] Krajský soud se zabýval provedenými důkazy a ztotožnil se s jejich hodnocením, jak jej provedl žalovaný, neboť neshledal žádné objektivní důvody vyvolávající pochybnost o doručení kompletního rozhodnutí. Žalobce sice zpochybňoval postup správního orgánu prvního stupně, nicméně svá tvrzení relevantním způsobem neprokázal a neunesl důkazní břemeno. Krajský soud se zvláště vyjádřil jak ke svědecké výpovědi Jana Pochyly, který měl dle soudu zřejmý zájem na výsledku věci a nebyl tak zcela nezaujatý a nestranný, tak k výpovědím Bc. J. K., M. S. a výpisu z programu spisové služby GINIS, o nichž neshledal důvod pochybovat. Poukázal také na „*značně laxní chování žalobce*“, který přes svou vědomost o věci, jak ji popsal i žalovaný, až do výzvy k odevzdání řídicího průkazu ničeho nečinil. Tvrzení, že žalobce se bezprostředně po otevření zásilky neúspěšně pokusil o telefonický kontakt se správním orgánem a poté na věc pro pracovní vyřízení zapomněl, dle soudu neobstojí. K prvnímu žalobce nepředložil žádný důkaz, k druhému není zřejmé, jaké důležitější věci měl žalobce na práci, když mu jako řidiči z povolání byl uložen zákaz řízení motorových vozidel.

[9] Ze shora uvedených důvodů krajský soud uzavřel, že nebyl dán důvod pro aplikaci § 83 odst. 2 správního řádu, tj. pro prodloužení lhůty k odvolání na 90 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Naopak bylo namístě vycházet ze standardní délky odvolací lhůty 15 dnů ve smyslu § 83 odst. 1 správního řádu. Rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 27. 5. 2013, odvolací lhůta uplynula dne 11. 6. 2013, odvolání však bylo k poštovní přepravě podáno až dne 15. 7. 2013. Jestliže žalovaný odvolání zamítl pro opožděnost, postupoval v souladu se zákonem.

[10] Proti citovanému rozsudku krajského soudu žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí kasační stížností.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tj. namítal nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právních otázek soudem v předcházejícím řízení.

[12] Tento důvod nezákonnosti stěžovatel spatřoval v tom, že krajský soud „*v pochybnostech přisvědčil ničím nepodloženým tvrzením žalovaného a zcela ignoroval ust. § 83 odst. 2 správního řádu.*“ Takový postup je dle stěžovatele v rozporu se zásadou *in dubio pro reo*, správnímu trestání imanentní.

[13] Stěžovatel zopakoval, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo doručeno bez posledního listu, tedy bez poučení, podpisu oprávněné úřední osoby a kulatého razítka správního orgánu. Dále uvedl, že názor o vadnosti rozhodnutí deklaroval i Krajský soud v Brně, pobočka ve Zlíně, a to v trestním řízení vedeném proti němu. Soud prvního stupně, tj. Okresní soud v Kroměříži, sice stěžovatele uznal vinným ze spáchání přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, krajský soud však k odvolání stěžovatele napadený trestní rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

[14] Stěžovatel žalovanému také vytýkal, že uvěřil tvrzení zaměstnanců správního orgánu prvního stupně, oproti tomu výpovědi stěžovatele a jeho nadřízeného nikoliv. Svědci Bc. J. K. a M. S. nejsou dle stěžovatele důvěryhodní, neboť by nepřiznali své pochybení. M. S. si navíc nevzpomínala, za jakých pracovních podmínek a psychického stavu zásilku kompletovala.

[15] Z kasační stížnosti dále vyplývá názor stěžovatele, že rozhodnutí žalovaného i krajského soudu bylo postaveno na nepodložené úvaze, respektive odhadu, dle kterého zaměstnanci správního orgánu prvního stupně odeslali kompletní zásilku. Takový odhad měl vycházet pouze z toho, že Bc. J. K. a M. S. zásilky doposud kompletovali správně, ačkoliv tuto skutečnost dle stěžovatele nikdo nekontroluje. Proto nemůže jít k jeho tíži.

[16] Ze shora uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc krajskému soudu vrátil k dalšímu řízení.

[17] Žalovaný se neztotožnil s tvrzeními stěžovatele, naopak přisvědčil krajskému soudu a uvedl, že soud se s námitkami stěžovatele řádně a v dostatečném rozsahu vypořádal. Proto označil kasační stížnost za nedůvodnou.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[18] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. řádně zastoupen advokátkou. Poté Nejvyšší správní soud přistoupil k přezkumu rozsudku krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, že napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[19] Kasační stížnost není důvodná.

[20] Podstatou kasační stížnosti je zpochybnění hodnocení důkazů krajským soudem a z něj vyvozených skutkových zjištění, týkajících se otázky kompletnosti doručení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Dle stěžovatele bylo rozhodnutí doručeno bez poučení, a proto bylo nutné posuzovat včasnost odvolání dle § 83 odst. 2 správního řádu, konkrétně v devadesátidenní lhůtě ode dne oznámení rozhodnutí. Krajský soud však po zhodnocení provedených důkazů dospěl k tomu, že podmínky pro užití citovaného ustanovení dány nebyly, a proto se ztotožnil s hodnocením žalovaného, že odvolání bylo podáno opožděně, tj. po uplynutí lhůty 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí dle § 83 odst. 1 správního řádu. Postup, kterým krajský soud k uvedenému závěru dospěl, však stěžovatel označil za nepodložený

pokračování

a zpochybnil věrohodnost svědků Bc. J. K. a M. S., jejichž výpovědím soud uvěřil oproti svědecké výpovědi Jana Pochyly a účastnické výpovědi stěžovatele. Nejvyšší správní soud se proto zabýval jednotlivými důkazy a jejich hodnocením provedeným krajským soudem.

[21] Dle § 77 odst. 2, věty druhé, s. ř. s. soud jím provedené důkazy hodnotí jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem a ve svém rozhodnutí vyjde ze skutkového a právního stavu takto zjištěného.

[22] Nejvyšší správní soud v postupu krajského soudu neshledal nezákonnost. Krajský soud se v mezích přezkumu včasnosti odvolání zabýval všemi předloženými důkazy, v odůvodnění rozsudku se ke všem důkazům vyjádřil a uvedl úvahy rozhodující pro jejich hodnocení. Dostatečně zjistil skutkový stav věci a podle zásady volného hodnocení důkazů z něj vyvodil právní závěry, které náležitě a přesvědčivě odůvodnil.

[23] K výpovědi Jana Pochyly krajský soud uvedl, že tento svědek potvrdil nekompletnost zásilky (rozhodnutí), zdůvodnil ale také, proč na obsah této výpovědi nelze nahlížet jako na nezaujatý a nestranný. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s odůvodněním krajského soudu, že pokud stěžovatel spáchal přestupky v této věci jako řidič společnosti Moravská doprava s.r.o., jejímž ředitelem je právě Jan Pochyla, je nepochybné, že i tento svědek měl na výsledku věci zájem. Proto lze mít pochybnosti o tom, zda vypovídal zcela nezaujatě a nezávisle.

[24] Nejvyšší správní soud přisvědčuje také závěru, že není důvod pochybovat o skutečnostech uvedených svědky Bc. J. K. a M. S. Z obou jejich výpovědí vyplynulo, že byl dodržen standardní postup pro odesílání zásilek, tedy že Bc. J. K. vytiskl kompletní rozhodnutí o třech listech a šesti stranách, to předal M. S., která počet stran a listů zaznamenala do programu GINIS a rozhodnutí připravila k odeslání. Pro podporu svých tvrzení Bc. J. K. předložil výpis ze spisové služby programu GINIS, kde je počet listů (tři) a stran (šest) uveden (viz č. l. 25 – 27 správního spisu žalovaného). Stěžovatel dále zpochybňoval svědectví M. S. tím, že si nevzpomínala, za jakých pracovních podmínek a psychického stavu tuto konkrétní zásilku kompletovala. To sice svědkyně vypověděla, po předložení shora uvedeného výpisu však vyloučila, že by odeslaná zásilka obsahovala méně stran, než je uvedeno ve výpise ze spisové služby GINIS. I s tímto se krajský soud vypořádal a i v tomto směru s ním Nejvyšší správní soud souhlasí.

[25] Skutková tvrzení stěžovatele jsou navíc nepravděpodobná ve světle jeho chování poté, co zásilku obsahující předmětné rozhodnutí obdržel. Stěžovatel totiž na jedné straně tvrdí, že mu bylo doručeno neúplné rozhodnutí, což však nebylo prokázáno, a nerozuměl jeho obsahu, přitom ale následně nekontaktoval správní orgán prvního stupně, nepodal (blanketní) odvolání a ve věci neučinil žádné kroky až do chvíle, kdy mu byla doručena výzva k odevzdání řídičského průkazu. To vše přesto, že věděl o tom, že rozhodnutí má obsahovat poučení a odvolací lhůta činí patnáct dnů ode dne jeho doručení, jak sám uvedl ve své výpovědi. Vysvětlení, že na věc pro pracovní vytížení zapomněl, nelze akceptovat. Stěžovatel věděl, že je proti němu vedeno přestupkové řízení a že mu může být uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel (doručení výrokové části rozhodnutí, kde byla tato sankce uvedena, ani nikdy nezpochybnil). I zde lze tedy odkázat na závěr krajského soudu, že u řidiče z povolání si lze stěží

představit důležitější „věci na práci,“ než řešit situaci, kdy by mu mohlo být odebráno řídicí oprávnění. Hodnocení skutkových tvrzení stěžovatele krajský soud správně vyhodnotil i v tomto kontextu.

[26] Nejvyšší správní soud dodává, že hodnocení důkazů a závěry o pravdivosti či nepravdivosti tvrzených skutečností jsou věci vnitřního přesvědčení soudce a jeho logického myšlenkového postupu. V tomto případě proti sobě stála dvě protikladná tvrzení, krajský soud však důkazy hodnotil s patřičnou pozorností, své závěry řádně odůvodnil a Nejvyšší správní soud se s tímto hodnocením i zjištěným skutkovým stavem ztotožnil. K odkazu stěžovatele na trestní řízení vedené před Krajským soudem v Brně, pobočkou ve Zlíně, nelze než uvést, že názor o vadnosti napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, prezentovaný v kasační stížnosti, není v dané věci rozhodující, neboť vadnost rozhodnutí byla konstatována pouze ohledně zjevně nesprávně uvedeného data vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které bylo opraveno opravným rozhodnutím ze dne 16. 7. 2013 (viz bod [1] tohoto rozsudku).

[27] Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud uzavírá, že napadený rozsudek byl postaven na správném posouzení věci, neboť dle řádně zjištěného skutkového stavu bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně doručeno včetně poučení, podmínky pro aplikaci § 83 odst. 2 správního řádu tak nebyly dány a odvolání stěžovatele bylo podáno opožděně, tj. po uplynutí lhůty dle § 83 odst. 1 správního řádu.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1, poslední věty, s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

[29] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec jeho úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. ledna 2015

JUDr. Radan Malík
předseda senátu